

GENÇ KALEMİLER

Kosova'nın İlk Türkçe Dijital Dergisi

Mart 2025 | Sayı 7

KADINLARIN IŞIĞI, SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN ÖZVERİSİYLE GÜÇLÜ BİR DÜNYA!

8 Mart

KADINLAR GÜNÜ

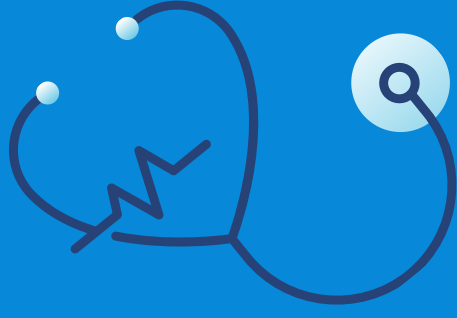
KUTLU OLSUN

İÇİNDEKİLER

KADIN OLMAK Gücün ve umudun Adı	8
ŞİFANIN SESSİZ KAHRAMANLARI Sözcüklerin yetersiz kaldığı khramanar	9
ÇANAKKALE Direniş destanının yazıldığı yer	10
BALKANLARDAN ÇANAKKALE'YE Kahramanlıkla yoğrulan bir destan	11
NEVRUZ Toprağın kalbinden gelen bayram	12
TÜRK KÜLTÜRÜNDE KADIN Tarihin ve toplumun temel taşı	13
CUMHURİYETİN KURULUŞUNDA KADININ ÖNEMİ Kahraman Türk kadını	14
BALKANLARDA VE TÜRK KÜLTÜRÜNDE RAMAZAN'IN YERİ Osmanlı'dan yadigâr bir iklim	15

14 Mart TIP BAYRAMI

KUTLU OLSUN

İÇİNDEKİLER

- ÇANAKKALE BİR DESTANIN ADIDIR** 16
Direnişin kalbinden satırlar...
Elif Köroğlu'nun kaleminden
- ÇANAKKALE ZAFERİ** 17
Bir milletin direniş, bir destanın yankısı
İkra Elşani'nin kaleminden
- KADIN** 18
Kadın olmak, çiçek açmak demektir
Nisa Kurteş'in kaleminden
- ZIYA GÖKALP ŞİİR KÖŞESİ** 20
Genç kalemlerden eserler
- CAHİT ARF BİLİM KÖŞESİ** 25
Popüler bilim yazıları
- ÖMER SEYFETTİN**
KELİMELELERLE TARİH BÖLÜMÜ 30
Geçmiş bugüne taşıyan öykülerin izinde
- HÜSEYİN NİHAL ATSIZ**
FOTOĞRAF BÖLÜMÜ 32
Çanakkale zaferinden kareler

18 MART

ÇANAKKALE ZAFERİ

Katlı Olsun!

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği!

Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir.

İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler.

Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir.

Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakruzaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

KADIN OLMAK

Gücün ve umudun adı

Kadın Olmak: Bir Kimlikten Daha Fazlası

Tarih boyunca kadınlar; bilimde, sanatta, siyasette, felsefede ve yaşamın akla gelen her alanında unutulmaz izler bırakmıştır. Ancak kadın olmak, çoğu zaman bir kimlik değil, aynı zamanda bir direnişin ve mücadelenin adı olmuştur.

Kadınlar: Değişimin ve Gücün Simgesi

Marie Curie bilime ışık tuttu, Halide Edib kalemiyle halkı ayağa kaldırdı, Sabiha Gökçen göklerde iz bıraktı. Bugün de kadınlar dünyanın dört bir yanında değişimin öncüsü olmaya devam ediyor.

**“Kadın, doğanın kalbidir;
üretir, büyütür, dönüştürür.”
— Ş. Demir**

Gençlikten Geleceğe: Eşitlik İçin Ses Olmak

Kadın haklarını savunmak, yalnızca kadınların değil, insanlığın ortak vicdani sorumluluğudur. Gerçek bir eşitlik sağlandığında; bilim gelişir, sanat özgürleşir, ekonomi güçlenir ve toplum daha adil bir yapıya kavuşur. Biz gençler olarak, bu dönüşümün parçası olmalı, düşünmeli, konuşmalı ve harekete geçmeliyiz. 8 Mart, aynı zamanda eşitlik mücadelesine katkı sunma günüdür. Geleceği birlikte inşa etmek, bizim elimizde.

8 Mart: Kutlamadan Çok Daha Fazlası

Bugün 8 Mart Dünya Kadınlar Günü... Kutlamanın ötesinde, hakların kazanımı ve eşitlik mücadelesini hatırlatma günüdür. Çünkü hâlâ milyonlarca kadın işinde eşit ücret alamıyor, eğitimden mahrum kalıyor, şiddete uğruyor ve toplumsal baskılarla karşı karşıya kalıyor.

Kadınlara Minnetle

Hayatımıza ışık olan tüm kadınlara...

Bugün, minnetin ve saygının sessizce dillendiği gün.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlu olsun.

Şifanın Sessiz Kahramanları

Sözcüklerden çok daha fazlasını
hak eden insanlar için...

Bir Nefeslik Umut

Bir insanın canı yanarken, eli bir başka ele uzanır.

İşte o el, bir hekimin elidir.

Bazen bir gece nöbetinde uykusuz, bazen yoğun bakım kapısında kaygılı, ama her zaman dimdik...

Tıp, yalnızca bilgiyle değil; merhametle, sabırla, insan sevgisiyle yoğrulan bir yolculuktur.

Ve bu yolculuğun her adımında; yaşatmak, iyileştirmek, dayanmak vardır.

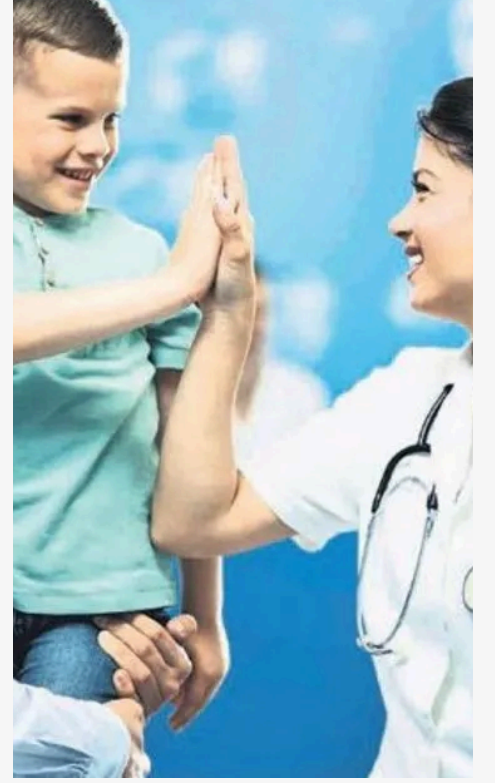

Kutsal Bir Adanmışlık

Sağlık çalışanları; bir serum kadar sessiz, bir nabız kadar vazgeçilmezdir.

Onlar, karşılıksız şekilde bizlere hayatlarını adarlar. Bir bebek ilk nefesini alırken de oradadırlar, bir can son vedasını ederken de... Kalbin atmasını bekleyen bir hastaya, sabaha kadar başucunda refakat eden, bir anneye iyi haberi gözyaşlarıyla veren ellerdir onlarınki.

Bu meslek, sadece reçete yazmak değil; umudu sürdürmektir. Türkiye’de modern tıbbın yolu, 19. yüzyılda açıldı. Cumhuriyetle birlikte Anadolu’nun en ücra köşelerine kadar yayıldı. Ama hekimlik, aslında çok daha eskiden beri bu toprakların vicdanında vardır: Lokman Hekim’in hikâyesinden, bugünün acil servislerine uzanan bir çizgidir bu.

Bugün Sizin Gününüz

14 Mart; minnettarlığın, farkındalığın, içten bir teşekkürün günüdür.

Bugün bir tebessüm, bir alkış, bir dua en çok onlara yakışır. Hekimler, hemşireler, paramedikler, eczacılar, laborantlar...

İnsan sağlığını korumak için kendi sağlığını unutan herkes...

Siz varsınız diye bir yerlerde hayat yeniden başlıyor.

İyi ki varsınız. 14 Mart Tıp Bayramı’nız kutlu olsun.

Çanakkale

Direnış destanının yazıldığı yer

18 Mart Çanakkale Zaferi'nin 110. Yılı Anısına

Tarihin Sırtlandığı Bir Milletin Onurlu Direnişı

18 Mart 1915... Yalnızca bir tarih değil, bir milletin küllerinden doğuşunun, inancının ve vatan aşkının sembolüdür. Çanakkale, toprağın kanla yoğrulduğu, imkânsız denilenin mümkün kılındığı bir destandır.

Bu topraklarda, yaşı henüz 15'e varmayan çocuklarla, cepheye mendil işleyip gönderen anaların duası birleşmiş; kalem tutması gereken eller, tüfeğe sarılmıştır. Çanakkale'de nice kurşunlar, yiğitler, yürekler çarpışmıştır.

Çanakkale Geçilmez: Söz Değil, Kanıt

Dünyanın en güçlü ordularına karşı, silahı az ama inancı tam bir millet; siperden sipere değil, gönülden gönüle köprü kurarak direnmiştir.

Mustafa Kemal'in, "Ben size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum" sözü, savaş tarihine değil, insanlık onuruna yazılmıştır.

Çanakkale; bir milletin kaderini, geleceğini ve bağımsızlığını yeniden yazdığı yerdir. Ve o gün, toprak kadar, inanç da kazandı.

Gururla, Minnetle, Saygıyla...

Bugün bize düşen, o ruhu yaşatmak, anmak, anlamak ve büyümdür.

Çünkü Çanakkale, geçmişe ait bir zafer değil, geleceğe bırakılan bir sorumluluktur.

Şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyor; bu eşsiz direnişin hatırasını yüreğimizde taşıyoruz. 18 Mart Çanakkale Zaferi kutlu olsun.

Balkanların Ruhunu Taşıyan Zafer

Kahramanlığın zaferiyle yıkılan bir destan

Çanakkale, yalnızca bir savaş alanı değil, tarihin ve ruhun kesiştiği kutsal bir mekândır. Bu topraklar, Türklüğün var olma mücadelesinin en çarpıcı sembollerinden biridir. Balkanlardan kopup gelen o büyük göç hikayesinin son durağı, vatanın namusu uğruna canını feda edenlerin destanıdır.

Balkanlar, bizim için bir coğrafyadan çok daha fazlasıdır. Her karış toprağında türkülerimiz, acılarımız ve umutlarımız saklıdır. Çanakkale Zaferi, işte bu büyük göç hikayesinin, sürgünlerin ve var olma mücadelesinin zirvesidir. Rumeli'nin yüreğinden kopup gelen o yiğit ruh, Çanakkale boğazında düşmanın karşısına dikilmiş, "Bu topraklardan geçiş yok!" demiştir.

Balkan coğrafyası, Türk milletinin hafızasıdır adeta. Oradan kopup gelen her nesil, geride bıraktığı toprakların acısını, özlemini ve onurunu beraberinde getirmiştir. Çanakkale'de şehit düşenler, sadece o an değil, yüzyılların sürgün acısını da omuzlarında taşımışlardır. Onlar, yalnızca bir savaşı değil, bir varoluş mücadelesini kazanmışlardır.

Bu topraklarda her mermi, her iz, her iz bir destandır. Balkanlardan gelen her asker, geride bıraktığı vatanın sesini, acısını ve onurunu Çanakkale'de haykırmıştır. Şehitler, yalnızca bugünü değil, gelecek nesillerin özgürlüğünü de korumuşlardır. Onların kanları, bu toprağın bağımsızlık mührüdür.

Çanakkale, imkânsızlığın yenildiği, kahramanlığın tarih yazdığı yerdir. Balkanların yüreğinden kopup gelen o ruh, burada bir kez daha dirilmiş, düşmana "Dur!" demiştir. Her bir asker, geride bıraktığı toprakların acısını, onurunu ve gururunu bu topraklara nakşetmiştir.

Bugün, o şanlı bayrağı dalgalandırmak bizim boynumuzun borcudur. Balkanlardan süzülüp gelen o kutsal miras, bizim omuzlarımızdadır. Şehitlerimizin emaneti olan bu bayrak, her zaman özgürce ve gururla dalgalanacaktır. Çanakkale, yalnızca bir zafer değil, bir var olma destanıdır.

Nevruz

Toprağın kalbinden gelen bayram

Uyanışın Adı: Nevruz

Nevruz, doğanın dilinde yazılmış bir yeniden başlama şiiridir. Toprak ısınır, güneş bir başka parlar, ağaçlar sessizce kıpırdanır. Ve insan... o da tıpkı doğa gibi uyanır. Nevruz, yılın ilk çiçeği gibi, içimize düşen ilk umuttur. Yalnızca mevsimsel bir geçiş değil; bir ruh hâlidir. Bahar kapıyı çaldığında, Nevruz o kapıyı açar: Sevgiyle, barışla, yeni dileklerle...

Kültürün Renkli Yüzü

Bu bayram doğayı ve insanları birbirine yaklaştırır. Nevruz ateşinin etrafında dönen yüzler, el ele halay çeken kalabalıklar, rengârenk giysiler içinde kaynaşan insanlar... Orta Asya'dan Anadolu'ya, Balkanlar'dan Mezopotamya'ya uzanan bir gelenektir bu. Kimi yerde demir dövülür, kimi yerde suya dilek bırakılır. Ama her yerde ortak olan bir şey vardır: Umuda olan inanç.

Yüzyıllardır kutlanan bu bahar bayramı, Türk kültürünün de en köklü sembollerinden biridir. Toprağa atılan her ilk adım, geçmişle geleceği birleştirir; çünkü Nevruz, aynı zamanda bir kültürün hafızasıdır.

Yeni Başlangıçlara...

Nevruz; ayrılığı değil birliği, karanlığı değil aydınlığı anlatır. Ateşten atlamak, geçmişin yükünü bırakıp yeniliğe sıçramaktır. İnsan, doğayla birlikte değişmeyi öğrenir; kendine yeniden başlar. Bugün bir çiçek gibi açmak, bir tohum gibi umut ekmek ve içimizdeki baharı kutlamak günüdür. Tüm dileklerinize bolluk, bereket ve huzur eşlik etsin.

Nevruz Bayramı'nız kutlu olsun.

Türk Kültüründe Kadın

Tarihin ve toplumun temel taşı

Kadın: Kültürden Cumhuriyete Uzanan Bir Destan

Türk kadını, tarih boyunca yalnızca bir eş ya da anne değil; bir devlet yöneticisi, bir savaşçı, bir bilge ve bir kahraman olarak var olmuştur. Orta Asya'dan günümüze uzanan bu köklü geçmişte, kadının adı her zaman dirayetle, bilgelikle ve cesaretle anılmıştır.

Bugün, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle, bu onurlu yürüyüşü hatırlamak; Türk kadınının tarihsel gücüne bir kez daha saygıyla eğilmek zamanıdır.

Eski Türk toplumlarında kadın, erkeğin yoldaşı, devletin

ortağıydı. Hatunlar, kağanlarla birlikte ülkeyi yönetir, gerektiğinde savaş meydanına çıkarlardı.

Tomris Hatun, Pers kralını alt eden bir komutan; Hayme Ana, bir devletin doğumuna yön veren bir bilgedir.

Destanlarda kadın, pasif bir figür değil; kaderin yönünü değiştiren bir kahramandır.

Osmanlı'da ise kadın, Harem'de ve Valide Sultanlık makamlarında etkili olmuş; Hürrem Sultan, Kösem Sultan ve Nurbanu Sultan gibi isimlerle siyasetin seyrini belirlemiştir.

Cumhuriyetle Birlikte Yükselen Kadın

Cumhuriyet'in temelleriyle birlikte Türk kadını, sahneye güçlü bir adım atmıştır. Atatürk'ün önderliğinde verilen haklarla, seçme ve seçilme hakkını birçok Avrupa ülkesinden önce kazanmıştır. Eğitimden bilime, sanattan siyasete uzanan bu dönemde kadın, sesini yükseltmiş ve topluma yön veren bir özne haline gelmiştir.

Günümüz Türk Kadını: Umudun ve Mücadelenin Yüzü

Bugünün Türk kadını; Canan Dağdeviren'in icatlarında, Şahika Ercümen'in derin sularda kırdığı rekorlarda, Güler Sabancı'nın iş dünyasındaki liderliğinde hayat bulur.

Ancak mücadele sürmektedir. Eşitlik, adalet ve özgürlük hâlâ eksik kalan sayfalardır. Şiddet, ayrımcılık ve fırsat eşitsizliği gölgemiz olmaya devam etmektedir.

Ama tarih gösterdi ki: Türk kadını hiçbir zaman geri adım atmadı. O, her zaman dirençle yürüdü, umudu büyüttü, geleceği inşa etti. Ve şimdi biz gençlere düşen, bu yürüyüşün izini sürmek; kadınların daha özgür, daha eşit ve daha güçlü bir dünyada var olması için sesimizi yükseltmektir.

Cumhuriyetin Kuruluşunda Kadının Önemi Kahraman Türk kadını

Vatan Uğruna: Tarihin Her Safında Kadın

Tarih boyunca Türk kadını; cephede mermi taşıyan, yaralıları saran, halkı bilinçlendiren, değişimi başlatan bir kahraman olmuştur. Cumhuriyet'in temelleri atılırken de kadın; yalnızca savaşta değil, eğitimde, ekonomide ve toplumsal değişimin kalbinde yer almıştır.

Milli Mücadelede Türk Kadını: Cephede ve Gerisinde

Kurtuluş Savaşı; askerlerin, anaların, bacıların, genç kızların ve nice büyük kahramanların omuzlarında kazanılmış bir zaferdir. Silah ve cephane taşıyan, yaralıları saran kadınlar, milletin kaderinde belirleyici bir rol oynamıştır.

Kara Fatma cephede savaşırken, Şerife Bacı cephane taşıırken donarak şehit olmuş; Halide Edib halkı ayağa kaldırmış, sesiyle cephede moral vermiştir. Henüz 13 yaşında cepheye katılan Nezahat Onbaşı ise Osmanlı'da rütbe alan ilk kadın asker olmuştur.

Bu kadınlar, Türk kadınının cesaret ve vatan sevgisinin yaşayan simgeleridir.

Cumhuriyetle Gelen Dönüşüm

Mustafa Kemal Atatürk, Türk kadınının Kurtuluş Savaşı'ndaki fedakârlığını ve kararlılığını görmüş, Cumhuriyet'i onların omuzlarında yükseltmiştir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında atılan adımlarla birlikte kadınlar artık eğitimde daha görünür hâle gelmiş, siyasal haklara kavuşmuş ve toplumsal hayatta etkin bir rol üstlenmeye başlamıştır.

1924'te çıkarılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile kız çocuklarının eğitim hakkı güvence altına alınmış; 1930'da belediye seçimlerine, 1934'te ise genel seçimlere katılma hakkı kazanılmıştır. 1935 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne giren 18 kadın milletvekili ise, Türk kadınının siyasal alandaki yükselişinin güçlü bir simgesi olmuştur — hem de birçok Avrupa ülkesinden çok önce.

Cumhuriyet Kadınları: Aydınlik Nesillerin Öncüsü

Cumhuriyet, kadınlara yalnızca haklar tanımakla kalmamış; onları geleceği şekillendiren öncüler hâline getirmiştir. Afet İnan, tarih alanındaki katkılarıyla öne çıkarken; Sabiha Gökçen, dünyanın ilk kadın savaş pilotu olarak gökyüzüne iz bırakmıştır. Türkan Saylan ise eğitime verdiği emekle binlerce kız çocuğunun hayatına dokunmuştur.

Bugün Türk kadını, bilimden sanata, siyasetten iş dünyasına pek çok alanda başarıya imza atmaktadır. Ancak eşitlik yolunda hâlâ sürmesi gereken bir mücadele vardır.

Cumhuriyet Kadınla Yükselir

Cumhuriyet, kadın ve erkeğin birlikte verdiği mücadelenin meyvesidir.

Bizlere düşen görev; geçmişin mücadelesini unutmadan, kadınların daha eşit ve özgür bir gelecekte var olmalarını sağlamaktır.

Başta Cumhuriyet'in temellerini atan cesur Türk kadınları olmak üzere, tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kutlu olsun.

Balkanlarda ve Türk Kültüründe Ramazan'ın Yeri

Osmanlı'dan yadigâr bir iklim

Ramazan ayı, sadece bir ibadet dönemi değil; aynı zamanda birlik, beraberlik ve paylaşmanın en yoğun şekilde yaşandığı kutsal bir zaman dilimi. Bu ayın kültürel yansımaları, sadece Türkiye sınırlarıyla sınırlı kalmaz. Özellikle Osmanlı'dan miras kalan değerlerle yoğrulmuş Balkan coğrafyasında da Ramazan, tıpkı bizdeki gibi özel bir anlam taşır.

Balkanlar'da Ramazan geldiğinde şehirler bir başka güzelleşir. Evlerden yükselen iftar hazırlıkları, camilerden taşan mukabele sesleri ve sokaklara yayılan pide kokusu, bizlere çocukluğumuzun Ramazanlarını hatırlatır. Bosna Hersek'ten Kosova'ya, Makedonya'dan Arnavutluk'a kadar pek çok Balkan ülkesinde, iftar sofraları hâlâ komşularla paylaşılır, sahurda davul sesleri hâlâ sokakları dolaşır. Bu da gösteriyor ki kültür; zamanla değişse de, özünü korumayı biliyor.

Balkanlar'da özellikle Kosova'nın Prizren şehrine özgü "Yumurtalı Pitayka", Ramazan sofralarının vazgeçilmezidir. Kalınca açılmış hamurun üzerine yumurta ve "ciza" (lor peyniri) harcı eklenerek fırında pişirilen bu lezzet, Prizren'de Ramazan sabahlarının simgesidir. Pitayka sadece bir yemek değil, kuşaktan kuşağa aktarılan bir gelenektir; hem doyurucu hem de kültürel açıdan bir zenginliktir.

Türk kültüründe ise Ramazan, adeta manevi bir seferberliktir. Büyüklerin duaları, çocukların teravih sevinci, orta yaşlıların hayır yarışları bu ayı başka kılar. Ramazan eğlenceleriyle süslenen mahallelerde hem kalpler hem gönüller doyardı. Bugün biraz daha dijitalleşmiş olsak da, bu ruh hâlâ içimizde yaşıyor.

Ramazan'ın bir de gönülleri olduğu kadar mideleri de doyuran bir yüzü var: mutfak kültürü. Türkiye'de iftar sofralarının baş tacı olan susamlı Ramazan pidesi, sıcaklık çıktığında evin havasını bile değiştirir. Yanına bir çorba, bir hurma, bir de hoş sohbet eklendi mi iftar tam anlamıyla bayram havasına bürünür.

Bunların dışında, Balkan mutfağının zenginliğiyle öne çıkan Boşnak börekleri, hurmalı tatlılar, komşu eliyle gelen baklavalar ve niceleri de bu coğrafyadaki iftar sofralarının kültürel çeşitliliğini gözler önüne serer.

Balkanlar'da Ramazan, bir Osmanlı hatırası gibi yaşatılıyor; Türkiye'de ise köklü bir gelenek olarak sürdürülüyor. Her iki coğrafyada da Ramazan, oruçla sınırlı olmayan; aynı zamanda hoşgörü, paylaşma ve kalpten kalbe kurulan bir köprüyü, nesiller boyu süren bir mirası temsil ediyor.

Gençler olarak bu kültürel mirası yaşatmak bizim elimizde. Ramazan'ı sadece bir ay değil, bir yaşam tarzı olarak görmek, bizi birbirimize daha da yaklaştırır.

Çanakkale Bir Destanın Adıdır

Çanakkale, bir zaferin adı , bir milletin inancı, fedakârlığı ve onurunun simgesidir. O gün, toprağa dzüşen her can, vatan uğruna yazılmış bir destanın harfleri oldu. Gençecik bedenler, geri dönmeyi düşünmeden ileri atıldı; çünkü onların gözlerinde hür bir ülkenin hayali vardı.

Çanakkale, imkânsız denileni başaranların, vatani namus bilenlerin, ölümü hiçe sayanların yurduudur. Orada vatan için yan yana yatanların ne adı vardı ne de rütbesi... Sadece aynı toprağı, aynı inancı ve aynı kaderi paylaşan kahramanlar vardı.

Bu zafer, bir milletin yalnızca silahla değil, yürekle de savaşabileceğini tüm dünyaya gösterdi. Bugün bizler, o ruhu yaşattıkça, Çanakkale geçilemez olmaya devam edecek.

Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, bu destanı yazan tüm kahramanları saygı, minnet ve rahmetle anıyoruz. Çünkü biliriz ki, Çanakkale yalnızca bir zafer, değil bir milletin yeniden doğuşudur.

Elif Köroğlu

Çanakkale Zaferi

Bu sabah uyandıgımda tarihe baktım ve sonra hatırladım ki bundan yıllar önce bir destan yazıldı tarihe .Şüphesizki bir dahi lider önderliğinde korkusuz türk ordusu dayandı düşman cephelerine .Çanakkale geçilmez dediler uğruna can verdiler.Dünya'nın dört bir yanından gözünü kan bulamış düşman,gelmiş Çanakkale'ye...

Gözlerinde yaş ,kalpleri inde gurur ile nice analar vermiş daha 15 yaşındaki oğullarını cepheye ,ölmek vardı , dönmek yoktu Çanakkale'de ama türk ordusu koştu korkusuzca zafere.Hala kulaklarımda çınlıyor ulu önderimin çığlıkları "Ben size ölmeyi emrediyorum " diye! Bithap düşmüş asker , ama yılmıyor savaşıyor gönlünce.Bundan yıllar önce kahraman Tüm ordusu bir destan yazdı Çanakkale 'de Koca Dünyayı aldı karşına geçemedi yüce Avrupa giremedi düşman topraklarımıza ... Özgür şimdi şanlı ülkem hür şimdi yüce halkı altında nice şehitler yatıyor , dalgalanıyor tam tepede özgürce al bayrağı .Al bayrağımızda binlerce askerin dökülen kanı yaşıyoruz ve yaşatacağız!

Onlar o şanlı bayrak için şehit oldular ama o bayrağı yalnız bırakmadılar, bize emanettir şanlı bayrağımız ne olursa olsun onu omuzlarımızda taşıyacağız , gururlandıracağız her zaman güzel ülkemizi , anacağız şehitlerimizi ,bayrağımız hep özgürce dalgalanacak. Bir boğaz harbiyle başladı Türklüğün yüce destanı , kazındı altın harflerle zihinlere , şehitler ölmez vatan bölünmez bu şanlı ülkede.

Kapkara bir duman çökmüştü yıllar önce bu boğazın üstüne şimdi güneş özgür doğuyor Çanakkale 'de!Ezanlar okunuyor ülkenin dört bir yerinde ,Türkçe konuşuluyor özgürce.Çünkü bundan yıllar önce askeri, komutanı, kadını, çocuğu hepsi can verdi o şanlı cephede.Bu günün tarihini görünce bunlar geldi aklıma, gururum sığmaz kalbime dolup taşar .Çünkü bir destandır Çanakkale!

İkra Elşani

Kadın

"Kadın" kelimesi tek başına bile bir zerafet. Küçükken düşünürdüm annem nasıl bu kadar güçlü? diye. Aslında şimdi de bir şey değişmedi hala düşünüyorum. Hey şeyi ama her şeyi yapabilecek, asla yoruldu demeyecek, hem kendine hem de ailesine bağlı melek annem. Kadınlar o kadar güçlüdür ki istediği her şeyi elde edebilirler. Belki de anne oldukları ve olabildikleri içindir, çünkü bir anne çocuğu için her şeyi yapar. Hasta olsalar bile bunu dile getirmeyen, ailesi için güçlü kalmaya çalışan ve her gün daha da güçlenen kadınların değeri ne kadar biliniyor?

Bir fotoğraf vardı gül, gülün gövdesi ve dikenleri. Gülün olduğu tarafa 8 Mart, gülün gövdesi ve dikenlerinin tarafında ise diğer günler yazıyordu. O fotoğraf bana o kadar çok dokundu ki... Kadınlar bir gün değil her gün değerlidir, kadınlar bir gün değil her gün hatırlanmalı ve kadınlar bir gün değil her gün gülmeli.

Eskiden sadece ev işi ile ilgilenirmiş kadınlar, onu da layıkıyla yaparmış, ama kadınların yeri mutfak olmadığını tekrar kadınlar kanıtladı! Her nereye dokunduysalar çiçek açtı, böylesine büyüleyici bir varlık bence de her yerde olmalı.

Ben de bir kadın olarak kendime verdiğim ilk görev "kendi ayaklarının üzerinde dur!" olmuştu. Nedeni ise her kadının kendi özel alanı, kendi hayatı, kendi istekleri, kendi hobileri olmalı ve bunlardan ne olursa olsun vazgeçmemeli. Şimdi ise dünyadaki her kadına sesleniyorum, ne kadarı duyar bilmiyorum ama kendi potansiyelinizin farkında olun, kendi fikirlerinizi savunun ve en önemlisi her ne kadar dibe düşmüş olsanız da bilin ki tek başınıza ayağa kalkabilirsiniz, çünkü siz çok güçlüsünüz. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Kutlu Olsun...

Nisa Kurteş

GENÇ KALEMİLER

ZİYA GÖKALP ŞİİR KÖŞESİ

Ay Yıldızın Gölgesinde - **Ali Mula**

Her şey Vatanım İçin - **Elif Mazrek**

Toprağın Şarkısı Çanakkale - **Berk Pala**

Ay Yıldızın Gölgesinde

**Ay yıldızın gölgesinde,
Dağın zirvesinde.
Birbirimizin ışığıyız,
Atatürk'ün emanetinde,
Osmanlı'nın işaret ettiği şehirde.**

**Daha da geçmişe gidelim,
Birbirimizi dinleyelim,
Sevelim, sevmeyi bilelim.
Peygamberimizi özümseyelim,
Hani o, kadınları bize emanet edip gitmişti bu diyardan.
Peki ya biz?
Hangimiz sözünü dinliyoruz?
Hangimiz kadınlara sahip çıkıyoruz?**

**Haydi, yeni devrimciler yetiştirelim,
Hz. Muhammed Mustafa gibi,
Mustafa Kemal Paşa gibi.
Haydi, yollarını rehber edinelim,
Birbirimizi gerçekten sevelim.**

Ali Mula

Her Şey Vatanım İçin

**anakkalenin topraklarına, gs gerdi kahraman
Tarihin sayfasında yazıldı unutulmaz bir destan
Bir direnişin simgesidir, düşmana karşı duruŐlar
Dalgalansın göklerde kan kırmızısı bayraklar**

**Vatanı korumak için Şehit olmayı göze alır
Bir baba, bir evlat, bir eŐ; Söyle hangisi deler yüreĐi
Ezanlar okunur, Feryat figanlarla dolar her yeri
Őehidim, gzn arkada kalmasın indirilmeyecek bu bayrak yeri**

**Her yıl bu günde anılır, o acı insanın canını acıtır
Vatan uğruna ölenler yüreklerde hep iz bırakır
Şehitlerimizin hatırası sonsuza kadar yaŐayacaktır
18 Mart bir milletin canıyla, kanıyla yazdığı bir zaferdir**

Elif Mazrek

Toprağın Şarkısı

Yandıkça ufuklarda kurşunla dolu sabah,
Bir milletin duası yükseldi hep bir ağızdan.
Göğsünü siper etti nice isimsiz yürek,
Sessizce düştü yere, düşmedi vatanından.

Siperler değil yalnız, toprak da dile geldi,
Her damla kanın sesi dağlarda yankılandı.
Bir ömürlük cesaret, bir anlık suskunlukta,
Tarihin en derin sayfasına kazındı adı.

Deniz hırçındı belki, gök karanlıktı o gün,
Ama bir ışık vardı gözlerde, sönmeyen türden.
Vatan için verilen her can bir nişan oldu,
Yüreklerde taşınır hâlâ o sessiz gölgelerden.

Her baharda rüzgârlar taşır onların izini,
Şehitlerin adımları sarsar zamanın yüzünü.
Bir avuç toprak değil, bir millet yattı orada,
Ve her kalpte yankılanır Çanakkale'nin sözü.

Berk Pala

GENÇ KALEMİLER

CAHİT ARF BİLİM KÖŞESİ

Dijital Sağlık Çağı: Geleceğin Tıbbi Kapımızda

Kadın Hakları ve Toplumsal Gelişmişlik: Dönüşümsel Bir Yolculuk

Dijital Sağlık Çağı: Geleceğin Tıbbi Kapımızda

Dijital Sağlık Çağı: İnsanlık İçin Devrim Niteliğinde Bir Dönüşüm

Giriş: İnsanlık Tarihinin En Büyük Sağlık Devrimi

İnsanlık, tıp tarihinin en heyecan verici ve dönüştürücü çağına tanık oluyor. Geleneksel sağlık anlayışının sınırlarını tamamen yıkan dijital teknolojiler, tıbbi adeta yeniden icat ediyor. Artık sağlık yaklaşımımız sadece hastalıkları tedavi etmekten ibaret değil; hastalıkları öngörmek, önlemek, anlık izlemek ve tamamen kişiselleştirmek üzerine kurulu bir sisteme doğru hızla ilerliyoruz.

Teknolojinin Anatomisi: Sağlığın Dijital Dönüşümü

Cebinizdeki Sağlık Merkezi: Akıllı Teknolojiler ve Sürekli İzleme

Günümüz akıllı cihazları, insan vücudunun adeta birer mobil, sürekli çalışan laboratuvarı haline geldi.

Akıllı saatler ve telefonlar artık basit bildirim cihazları değil, kapsamlı sağlık izleme sistemleri:

Anlık Sağlık Parametreleri

- Nabız ölçümü: Kalp atış hızınızı saniye saniye takip
- Kan basıncı izleme: Hipertansiyon risklerini anında algılama
- Uyku kalitesi analizi: Derin uyku, REM uykusu gibi detaylı ölçümler
- Fiziksel aktivite takibi: Günlük hareket, kalori yakımı, egzersiz performansı
- Stres seviyesi izleme: Nabız değişkenliği üzerinden psikolojik durum analizi

Bu veriler artık sadece kişisel bilgiler değil, sağlık profesyonelleriyle güvenli bir şekilde paylaşılabilen, analiz edilebilen dijital sağlık kayıtları.

Yapay Zeka: Tıbbın Yeni Süper Kahramanı

Yapay zeka algoritmaları tıp dünyasında gerçek bir devrim yaratıyor. Bugünün yapay zeka sistemleri:

Teşhis Gücü

- Milyonlarca tıbbi görüntüyü saniyeler içinde tarama
- Kanser, kalp hastalıkları gibi ciddi hastalıkların erken teşhisinde %99'a varan doğruluk oranı
- İnsan gözünün kaçırabileceği mikroskobik değişimleri tespit etme
- Genetik risk analizleri ile hastalık olasılıklarını öngörme

Sağlığın Dijital Yüzü: Teletibb ve Evrensel Sağlık Erişimi

COVID-19 pandemisi, dijital sağlık hizmetlerinin önemini ve potansiyelini tüm dünyaya gösterdi. Artık sağlık hizmetleri:

- Coğrafi sınırları ortadan kaldırıyor
- Dakikalar içinde video görüşmeleriyle doktor muayenesi
- Uzaktan reçete alma ve ilaç takibi
- Kırsal kesim ve dezavantajlı bölgeler için eşit sağlık erişimi
- Acil durum danışmanlığı ve ilk yardım rehberliği

Dijital Sağlık Çağı: Geleceğin Tıbbi Kapımızda

Kişiyeye Özel Tıp: Tedavinin Geleceği

Genetik ve kişiselleştirilmiş tıp alanındaki devrimsel gelişmeler:

- DNA analizleri ile tamamen size özel tedavi protokolleri
- Genetik yapınıza uygun ilaç seçimi
- Yan etki olasılığı düşük tedavi planları
- Kişinin metabolizmasına ve genetik özelliklerine göre diyet ve egzersiz önerileri
- Hastalık yatkınlıklarının önceden tespiti

Güvenlik ve Mahremiyet: Dijital Çağın Kritik Dengesi

Tüm teknolojik gelişmeler harika görünse de, hasta mahremiyeti ve veri güvenliği hayati önem taşıyor:

- Blokzincir teknolojisi ile güvenli veri paylaşımı
- Kişisel sağlık verilerinin uçtan uca şifrelenmesi
- Kullanıcı onayına dayalı veri paylaşım sistemleri
- Uluslararası kişisel veri koruma standartları
- Yapay zeka algoritmalarında etik kodlar

Geleceğin İpuçları: Yaklaşan Sağlık Devrimi

Yakın gelecekte bizi neler bekliyor?

- Nesnelerin interneti ile tüm sağlık cihazlarının birbiriyle iletişimi
- Akıllı ev sistemleri ile sürekli sağlık izleme
- Hastalık belirtisi çıkmadan risklerin öngörülmesi
- Tam otomatik sağlık risk yönetim sistemleri
- Yapay zeka destekli kişisel sağlık asistanları

Sonuç: İnsanlığın Yeni Sağlık Yolculuğu

Dijital sağlık uygulamaları, insanlık tarihinin en önemli teknolojik devrimlerinden biri. Teknoloji ve tıbbın muhteşem birlikteliği, sadece daha uzun değil, aynı zamanda daha sağlıklı, daha kaliteli ve daha bilinçli bir yaşam vadediyor.

Geleceğin tıbbi kapımızda – ve bu gelecek şimdiden başladı!

Kadın Hakları ve Toplumsal Gelişmişlik: Dönüşümsel Bir Yolculuk

Kadın Hakları ve Toplumsal Gelişmişlik: Dönüşümsel Bir Yolculuk

Kadın hakları, bir toplumun gelişmişlik düzeyinin en önemli göstergelerinden biridir. Toplumsal cinsiyet eşitliği, yalnızca adalet ve insan hakları meselesi değil, aynı zamanda ekonomik kalkınma, sosyal ilerleme ve sürdürülebilir kalkınmanın temel bileşenidir.

Tarihsel olarak kadın hakları mücadelesi, insanlık tarihinin en uzun ve en zorlu mücadelelerinden biri olmuştur. 19. yüzyılın sonlarından itibaren başlayan feminist hareketler, kadınların temel insan haklarını, seçme ve seçilme hakkını, eğitim özgürlüğünü ve ekonomik bağımsızlığını kazanmak için sistemli bir mücadele yürütmüştür.

Hukuki alanda yaşanan dönüşüm, kadın haklarının gelişiminde kritik bir rol oynamıştır. İlk olarak Yeni Zelanda'da 1893'te kadınlara seçme hakkı tanınmış, bunu dünya genelinde diğer ülkeler izlemiştir. Medeni haklar alanında, evlilik içi özerklik, mülk edinme, kredi alma gibi temel hakların kazanılması, kadınların ekonomik ve sosyal statüsünü radikal bir biçimde değiştirmiştir.

Kadınların ekonomiye katılımı, toplumsal gelişmişliğin en kritik belirleyicilerinden biridir. Araştırmalar göstermektedir ki, kadınların iş gücüne katılımı ve ekonomik özerkliği doğrudan ulusal gelirin artmasına, yoksulluğun azalmasına, eğitim kalitesinin yükselmesine ve sağlık standartlarının iyileşmesine katkıda bulunmaktadır.

Eğitim alanında yaşanan devrim, toplumsal dönüşümün en güçlü araçlarından biri olmuştur. Bugün dünya genelinde kız çocuklarının okullaşma oranları hızla artmakta, üniversite mezunu kadın sayısı erkeklere yaklaşmakta ve bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik (STEM) alanlarında kadın oranı sürekli yükselmektedir.

Sağlık göstergelerinde de kadın haklarındaki ilerlemeler radikal değişimlere yol açmıştır. Anne ölüm oranlarının düşmesi, aile planlaması bilincinin artması, doğum kontrol yöntemlerine erişimin kolaylaşması ve kadın sağlığına yönelik koruyucu hizmetlerin yaygınlaşması bunların en çarpıcı örnekleridir.

Kadınların siyasal katılımı, demokratik sistemlerin derinleşmesinde hayati bir rol oynamaktadır. Parlamentolardaki kadın milletvekili oranları artmakta, yerel yönetimlerde kadın temsili güçlenmekte ve üst düzey yönetici pozisyonlarında kadın sayısı hızla yükselmektedir.

Ancak tüm bu ilerlemelere rağmen, kadın hakları alanında hâlâ ciddi küresel zorluklar bulunmaktadır. Gelir eşitsizliği, iş yerinde cinsiyet ayrımcılığı, toplumsal cinsiyet temelli şiddet ve eğitim-sağlık olanaklarına eşit erişememe gibi sorunlar varlığını sürdürmektedir.

Sonuç olarak, kadın hakları ve toplumsal gelişmişlik arasındaki ilişki, dinamik ve sürekli evrimleşen bir süreçtir. Her kazanım, yeni mücadelelerin ve dönüşümlerin habercisidir. Toplumsal cinsiyet eşitliği, yalnızca kadınların değil, tüm insanlığın ortak kazanımıdır. Sürdürülebilir kalkınma, ancak tüm bireylerin potansiyellerini özgürce gerçekleştirebildiği adil sistemlerle mümkün olacaktır.

GENÇ KALEMİLER

ÖMER SEYFETTİN

KELİMELELER TARİH BÖLÜMÜ

Güç – Kadının hayata karşı duruşundaki sarsılmaz direnç

8 Mart 1857'de New York'ta tekstil işçisi kadınların başlattığı grevle temelleri atılan Dünya Kadınlar Günü, 1977'de Birleşmiş Milletler tarafından resmen tanındı. Kadın hakları mücadelesinin evrensel simgesidir.

Kök – Hayatın her dalına can veren başlangıç

Kadın; toplumun, ailenin, sevginin ve direncin köküdür. 8 Mart, bu kökün ne kadar derin, güçlü ve yaşatıcı olduğunu hatırlama günüdür.

Direnış – Vatan uğruna verilen onurlu mücadele

18 Mart 1915'te, Türk milleti Çanakkale'de dünyaya "Çanakkale Geçilmez" gerçeğini gösterdi. Deniz zaferi, Kurtuluş Savaşı'nın önsözü ve milletin birlik ruhunun abidesi oldu.

Fedakârlık – Uğruna can verilen bir vatanın sessiz temeli

18 Mart 1915'te Çanakkale'de yazılan destan, genç yaşlı demeden canını ortaya koyan binlerce insanın fedakârlığıyla kazanıldı. Bu zafer, bir milletin var oluş iradesinin simgesidir.

Yeniden Doğuş – Doğanın ve insanın baharla tazelenmesi

21 Mart'ta kutlanan Nevruz, geceyle gündüzün eşitlendiği gün; Orta Asya'dan Anadolu'ya kadar uzanan coğrafyada, yeni başlangıçların ve baharın simgesidir.

Adanmışlık – İnsan hayatına kendini vakfetme hali

14 Mart 1827'de ilk modern tıp okulu açıldı. Bu tarih, 1919'dan itibaren Tıp Bayramı olarak kutlanmaya başlandı. Sağlık emekçilerinin özverisini simgeleyen anlamlı bir gündür.

GENÇ KALEMİLER

HÜSEYİN NİHAL ATSIZ

FOTOĞRAF BÖLÜMÜ

ÇANAKKALE ZAFERİNDEN KARELER

GENÇ KALEMLER

GENC KALEMILER

Kosova'nın İlk Türkçe Dijital Dergisi

www.kotgep.com